

[Bjørner.]

administrativ Vej en Toldnedsættelse for monteringsfærdige Træhuse — det var paa Foranledning af Retsforbundets Ordfører —, og denne Nedsættelse gjorde det muligt i 1946 at skaffe henvend 1 000 Enfamiliehuse til Landet, der vist nu alle er opført. Senere hen paa Aaret 1946 paa et Tidspunkt, da vi havde store Tilgodehavender i Finland, blev der fra finsk Side tilbudt os et lignende Antal Huse, men da havde man et eller andet Sted i Administrationen herhjemme, jeg ved ikke hvor, fundet paa, at det kunde ikke gaa at importere disse Materialer, idet det vilde gaa ud over vore Allokationer, det skulde efter Sigende hindre vor Import af Træløst. Der blev baade fra finsk Side og fra dansk Side af interesserede Kredse protesteret imod denne Opfattelse, men først for et Aar siden, i Februar sidste Aar, blev det fastslaaet ved et Møde her i København af Timber Sub-Committee, at det var fuldstændig rigtigt, at disse Leverancer ikke vilde nedskære vore Muligheder for Import af Træløst med et eneste Bræt. Men da var der altsaa sket dette, at Finland i Mellemtiden havde solgt hele sin Produktion bl. a. til Sovjetrusland, og ca. 1 000 Enfamiliehuse gik paa den Maade takket være vore Restriktioner det danske Samfund forbi.

Se, den Hjælpeforanstaltning, der nu er Tale om at gennemføre, gaar simpelt hen ud fra, at der er en bestemt Boligmasse til Stede og et stort Behov for Enkeltværelser til de unge, og saa søger man at løse Problemet paa den Maade, at man fordeler den forhaandenværende Boligmasse. Det forekommer mig at være en temmelig negativ Løsning, for jeg vilde synes, at det vilde være bedre at finde en mere konstruktiv Løsning paa Boligproblemet, saaledes at der blev skabt Muligheder for en Udvidelse af selve Boligmassen. I Ungdomskommissionens Betænkning, der tidligere har været omtalt her, er der ogsaa af et Mindretal, nemlig Hr. Poul Skadegaard, peget paa, at man bør søge Problemet løst ad den konstruktive Vej.

Men ser man saa endelig paa Boligmassen for sig, kan man ikke være blind for, at andre Steder i vor Boliglovgivning er der Fejl, der forhindrer en effektiv Udnyttelse af de forhaandenværende Boliger. Det ærede Medlem Hr. Elgaard og det ærede Medlem Hr. Aksel Møller har allerede været inde paa de Følger, som Huslejestoppet af 1939 har haft i saa Henseende. Det ærede Medlem Hr. Elgaard nævnte, at der ikke længere takket være Huslejestoppet er Om-

flytning fra de gamle og billige Lejligheder til de nye og dyrere Lejligheder. Det er klart, at under saadanne Forhold er der ingen Tilskyndelse til en effektiv Udnyttelse af Boligmassen. Der er ingen Tilskyndelse til, at Folk, der bor i en gammel, men billig, stor Lejlighed, flytter hen i en mindre, men lige saa dyr eller dyrere.

Dette Forhold synes jeg taler i nogen Grad for den foreslaaede Afgift paa Værelser, idet en Afgift vilde være medvirkende til at udjævne Forskellen mellem de to Lejeniveauer for gamle og for nye Beboelsesejendomme, ligesom ogsaa den 15 pCt.s Afgift i Tilfælde af Fremleje, som Husværten faar, vilde være noget af en Ækvivalent for de forøgede Udgifter, for hvilke han hidtil ikke har kunnet faa noget Vederlag, og Afgiften kunde maaske paa den Maade ansøre til en mere effektiv Udnyttelse af de store Lejligheder, der er underkastet Huslejestoppet.

Men denne Betragtning gør sig formentlig kun gældende med Hensyn til Beboelsesejendomme, ikke hvad angaar Enfamiliehuse. Her har Folk for at skaffe sig eget Hjem allerede maattet bløde i høj Grad; de har under Krigen, da der ikke har været Pristop paa hverken Grunde eller Huse, maattet betale i dyre Domme for at skaffe sig et Hjem, og det vilde være urimeligt, om der nu yderligere skulde paalægges dem en Værelseafgift. Men langt den vigtigste Aarsag til, at det synes saa svært for Ungdommen at skaffe sig Værelser, er efter min Mening det Forhold, der vist erkendes fra alle Sider, og som ogsaa er kommet til Udtryk i Ungdomskommissionens Betænkning, nemlig at det er en Realitet, at mange Udlejere afholder sig fra at leje ud alene af den Grund, at der er en latent Mulighed for ikke at komme af med Lejeren, og her tror jeg, vi er ved det springende Punkt. Det er denne Følelse af Retsløshed over for den logerende, der afholder Lejlighedernes Indehavere fra at leje ud; trods Løfter om fri Opsigelighed er der Angst for, at har man først faaet en ind, hænger man paa ham, saa kan man ikke slippe af med ham.

Det er simpelt hen Udtryk for Menigmands Opfattelse af, at den høje Rigsdag ikke er bange for i paakommende Tilfælde at springe over, hvor Gærdet er lavest, selv om det betyder et Brud paa Løfter, man har givet i tidligere Lovgivning. Jeg tror, man skal gøre sig dette Forhold ganske klart overalt, hvor det drejer sig om Boligbyggeri eller effektiv Udnyttelse af den Boligmasse, man har. Der skal kunne bygges i Tillid til den Lovgivning, under hvilken man